



Posudek bakalářské práce

Jméno a příjmení
studenta/ky:

MgA. Marika Karvánková

Osobní číslo:

P17155

Studijní program:

Psychologie

Studijní obor:

Arteterapie

Katedra:

Ateliér arteterapie

Akademický rok:

2022/23

Název práce:

Využití arteterapie při práci se seniory

Vedoucí práce:

PhDr. Yvona Mazešová, Ph.D.

Hlediska hodnocení

Obsahová úroveň práce

Formulace cílů:

cíle jsou jasně formulovány

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

cíle nejsou korektně formulovány

Struktura práce odpovídá cílům:

zcela odpovídá

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

neodpovídá

Jednotlivé části práce:

jsou pro celek podstatné

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

nejsou podstatné

Teoretická a empirická část práce jsou:

provázané

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

neprovázané

Naplnění cílů práce:

cíle práce naplněny

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

nenaplněny

Způsob zpracování

Zvolené metodologické řešení:

	1	2	3	N	
odpovídá cílům práce	☐	☒	☐	☐	neodpovídá cílům práce

Adekvátní použití výzkumných metod, metodických postupů:

	1	2	3	N	
zcela adekvátní	☐	☒	☐	☐	neadekvátní

Způsob prezentace problému/tématu:

	1	2	3	N	
přiměřený a jasný	☐	☐	☒	☐	neodpovídá typu práce, není srozumitelný

Úroveň interpretace a diskuze k řešenému problému:

	1	2	3	N	
dostatečná	☐	☐	☒	☐	nedostatečná

Propracovanost práce:

	1	2	3	N	
práce je ve všech svých částech přiměřeně propracovaná	☐	☒	☐	☐	některé části práce nejsou dostatečně dopracované, dokončené

Práce se zdroji

Práce s odbornou literaturou:

	1	2	3	N	
výborná	☐	☐	☒	☐	nedostatečná (neodpovídající)

Aktuálnost použitých zdrojů:

	1	2	3	N	
zdroje jsou aktuální	☐	☒	☐	☐	zdroje nejsou aktuální

Zahraniční zdroje:

	1	2	3	N	
práce obsahuje relevantní zahraniční zdroje	☐	☐	☐	☒	práce neobsahuje zahraniční zdroje

Relevance a validita zdrojů:

	1	2	3	N	
relevantní	☐	☒	☐	☐	nerelevantní

Citační norma:

	1	2	3	N	
zcela dodržena	☐	☒	☐	☐	nedodržena

Jazyková úroveň práce

Stylistická vyspělost:

odpovídá úrovni odborného stylu

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

neodpovídá požadované úrovni

Gramatická úroveň:

neobsahuje gramatické chyby

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

obsahuje velké množství gramatických chyb

Odborný jazyk:

používá výborně

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

nepoužívá

Formální úroveň práce

Rozsah práce:

odpovídá

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

neodpovídá stanoveným požadavkům

Práce obsahuje požadované náležitosti:

obsahuje

1	2	3	N
☐	☒	☐	☐

neobsahuje

Grafická úroveň práce:

vyhovující

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

nevyhovující

Struktura a členění práce:

vyhovující

1	2	3	N
☒	☐	☐	☐

nevyhovující

Další hodnocení

Předkládaná BP se zabývá tématem arteterapie se seniory - tedy tématem, jehož důležitost je nezpochybnitelná.

S teoretickou částí práce se studentka vyrovnala poměrně zdatně a nemám k ní zásadnější připomínky. Snad jen v kapitole Arteterapie se seniory mohl být rozšířen pohled o zahraniční studie či zkušenosti, což by textu jistě prospělo. Jistě by také stálo za to uvést detailnější popis výtvarného projevu seniorů (příp. i seniorů, u nichž se rozvíjí organický kognitivní deficit).

Praktická část BP trpí četnými nedostatky, z nichž se pokusím některé zásadní komentovat.

Pro BP si autorka vytkla dva cíle, jednak hledat základní prvky, které jsou signifikantním projevem této skupiny klientů (s. 31), jednak to, jak se dá využít arteterapie při práci se seniory. Toto dvojí zacílení BP poznamenalo kvalitu práce – autorka se totiž ani jednomu z cílů nevěnovala důsledně a do hloubky. Možná právě méně ambiciózní zaměření práce (a tedy rezignace na jeden z cílů) by bylo přispělo ke kvalitnějšímu

propracování.

Autorka v BP prezentuje několik kazuistik, v nichž ukazuje arte-práci se seniory a pokouší se o interpretaci jejich výtvarné tvorby. Valná většina interpretačních pokusů nad artefakty jsou však spíš velmi odvážné autorčiny hypotézy, pro něž nelze nalézt žádnou oporu. Zdá se mi, že mnohde se studentka skutečně nechává unášet svými fantaziemi nad obrázky, aniž by je ale nějak korigovala svými znalostmi a oporami v odborných zdrojích apod. Je škoda, že studentka, která evidentně umí vlídně a laskavě pracovat se seniory a obecně s lidmi, nedovede zúročit arteterapeutické poznání, které ve škole získala. Zdá se mi, že studentce spíše svědčí sociálně-podpurná práce s klienty (dovede být laskavým průvodcem seniorů) než ta arteterapeutická.

Autorce se podařilo získat od klientů opravdu krásné artefakty. Např. tvorbu Libušky považuji za unikátní. Studentce se klientku Libušku skutečně podařilo rozmalovat a výtvarně posunout. Škoda, že se studentka u Libušky i u dalších klientů příliš nevěnuje zhodnocení své práce a přínosu arteterapie pro klienty.

Autorka se dopouští skutečně velkého množství úvah a spekulací. Její komentáře či interpretace jsou často velmi obecné (např. interpretace typu „obrázek odkazuje na mužskou autoritu“ na s. 41), aniž by hledala hlubší, konkrétnější, k respondentovi vztažené vysvětlení pro dané tvrzení. Chybění některých informací vztažených k charakteristice seniorské tvorby či tvorby klientů s organickým poškozením pak vedou k tomu, že prvky organicity zaměňuje za projevy neurotismu (s. 39).

Skupinová práce se seniory není příliš komentována, autorka se příliš nesnaží svou práci se seniory nějak reflektovat, analyzovat, vytěžit z ní závěry či doporučení. Více se věnuje shrnutí atributů typických pro tvorbu seniorů v jejím vzorku. Jistě by stálo za to více se věnovat některým projevům a způsobům zobrazení a více je zakotvit v souvislostech (k tomuto lze nalézt zdroje i v BP našich studentů, viz např. práce M. Součkové nebo M. Jonášové). Autorka jakoby některé relevantní zdroje pominula, text pak na některých místech působí naivně – autorčin údiv ale spíše dokládá její nezakotvenost ve znalostech. Ačkoli studentka v Závěru na s. 80 uvádí, že tak jako u dětí, se i u seniorů dozvíme z obrázků více než by dokázali sdělit slovy, tak toto ve svém textu příliš nedokazuje.

Oceňuji, že studentka věnovala pozornost estetické kvalitě BP, o čemž svědčí to, že je vytištěna na kvalitní papíře a také reprodukováné obrázky jsou ve velmi dobré kvalitě. Bohužel obrázky jsou číslovány a opatřeny názvy pouze do s. 67, dále již ne.

Otázky k obhajobě:

Jak tedy lze zhodnotit arteterapeutickou práci se seniory? Co jim přinesla? Co se jeví jako efektivní a co méně (např. stran témat, metodického vedení, volby výtvarné techniky apod.)? Co by bylo možno doporučit těm, kteří by chtěli se seniory arteterapeuticky také pracovat?

Jaké jsou autorčiny úvahy stran výtvarných technik se seniory? Se seniory ve své skupině pracovala pouze s akvarelem – jak se jevila jeho vhodnost, příp. na jaké obtíže autorka narážela? Připadaly by v úvahu i jiné techniky?

Zajímavý je fenomén „pozorujících“ účastníků skupinových setkání (viz s. 34) – jak byli přijímáni těmi, kteří výtvarně tvořili?

O čem může svědčit (na co odkazovat) zelená na obrázku 1a i na dalších obrázcích seniorů?

U Libušky je opakovaně zmiňována téma párovosti ve výtvarné tvorbě – o čem může vypovídat, na co odkazovat?

Jaké by autorka viděla možnosti, jak arteterapeuticky podpořit Tomáše?

Závěr

Navrhovaná klasifikace slovně:

výborně

☐

velmi dobře

☒

dobře

☒

nevyhověl/a

☐

Práce splňuje základní požadavky na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě:

ANO



NE



Datum:

24.1.2023

Podpis vedoucí/ho práce:

